

ILOS' årsrapport om forskning 2020

Denne årsrapporten tar for seg noen av de viktigste områdene ved ILOS' forskningsvirksomhet, og presenterer både tiltak og resultater for 2020. Det er et høyt nivå på instituttets virksomhet, men som tidligere, ser vi et utnyttet potensiale.

ILOS årsplan for 2020-2021 satte disse målsetningene for ILOS forskningsvirksomhet i 2020:

- *Instituttet skal fortsette arbeidet med å utforme søknader til NFRs tematiske programmer og Banebrytende forskning (tidligere FRIPRO) og sende inn minst samme antall søknader til NFR som i 2019.*
- *Instituttet skal fortsatt stimulere våre forskere med ERC- og MSCA-potensiale og støtte dem i å utarbeide søknader.*
- *Instituttet skal arbeide for en sterk søknad om status som SFF.*
- *Instituttet satte seg som mål å samordne tiltak innen forskningsetikk, mer spesifikt å gjennomgå vår administrative støtte som trengs for å oppfylle krav til forskningspraksis når det gjelder forskningsetikk og vurdere å lage en nettside med en oversikt over forskjellige etiske aspekter ved forskningsetikk, med lenker til forskjellige retningslinjer og registreringssider.*
- *Instituttet satte seg også ambisiøse mål for EUs konsortiebaserte programmer.*

Koronapandemien preget instituttet i 2020, og vi måtte justere ambisjonsnivået vårt deretter. Vi klarte ikke å sende inn like mange NFR-søknader som i 2019, men vi jobbet fram en sterk søknad om status som SFF i samarbeid med Psykologisk institutt. Vi sendte inn fire sterke MSCA-søknader, hvor to ble innvilget og en av forskerne våre var partner på en søknad til EUs «Societal Challenges» (Horizon 2020, call name: MIGRATION). Vi har påbegynt arbeidet med tiltak innen forskningsetikk, og vil fortsette å ha økt fokus på dette i 2021.

Forskerrekruttering

Ph.d.-kandidater

I 2020 begynte det fire nye ph.d.-kandidater på forskerutdanningsprogrammet, hvorav tre var finansiert av fakultetet og én finansiert via NFR-forskerprosjektet Legitruus. Ph.d.-kandidatene er tilknyttet fransk områdestudier, engelsk lingvistikk, amerikanske områdestudier og russiske områdestudier. Veiledere er henholdsvis Kjerstin Aukrust, Jacob Thaisen, Randall Stephens og Pål Kolstø. Fakultetet tildelte instituttet åtte ph.d.-stillinger for 2021, og disse ble fordelt høsten 2020 etter søknad fra fast vitenskapelig ansatte med forskningsplikt. De fast vitenskapelig ansatte som fikk tildelt stipendiatstilling, forpliktet seg til å søke om eksterne forskningsmidler i 2021.

Disputaser

Kun én kandidat disputerte i 2020:

- *Stine Hulleberg Johansen: "I just need to like see what I can do" – A contrastive study of hedging strategies in English and Norwegian informal spoken conversations*

Åtte stipendiater leverte avhandlingen sin i 2020. Alle leverte avhandlingen sin innen tidsfristen og fikk dermed tolv måneders gjennomføringsstipend som de blant annet brukte til å bidra til instituttets undervisning.

Organisering av ph.d.-utdanningen

Professor Tina Skouen fungerte som ph.d.-leder på ILOS i 50 % stilling. I Skouens periode som ph.d.-leder (fra 2017) har alle kandidater levert avhandlingene sine innen tidsfristen. Med egen ph.d.-leder har instituttet kunnet ha økt fokus på oppfølging av kandidatene underveis. Ph.d.-rådgiveren ved instituttet håndterer den administrative siden ved forskerutdanningen. Instituttleder har godkjent forslag til bedømmingskomiteer fra de relevante fagmiljøene og innstillinger før disse blir oversendt fakultetet for endelig godkjenning.

Ph.d.-kurs/workshops/seminarer

Professor Tina Skouen og professor Ljiljana Šarić har i 2020 delt på ansvaret for å holde avhandlingsseminarer for ph.d.-kandidatene: Skouen har holdt avhandlingsseminarer for litteraturkandidatene, mens Šarić har holdt seminarer for kandidater innen områdestudier. Våren 2020 hadde Šarić forskningstermin, og da det uansett ikke var så stor etterspørsel etter avhandlingsseminarer fra områdestipendiatene dette semesteret, valgte vi å slå sammen avhandlingsseminaret for område og litteratur dette semesteret. Skouen ledet disse kombinerte seminarer. Vårt søsterinstitutt ILN har fortsatt ansvar for å holde avhandlingsseminarer for språkkandidatene. Vi ser imidlertid at kandidatene også deltar på seminarer som ikke nødvendigvis er for deres fagdisiplin, men dette har fungert helt fint.

ILOS organiserte til sammen 9 kurs/seminarer for ph.d.-kandidatene i 2020. Syv var avhandlingsseminarer, ett var forskerkurs (*Persuasion and Polarisation* med Dr. Kris De Meyer, King's College, UK) og ett var et generisk kurs med fokus på karriereutvikling (med Dr. Kerstin Fritches, tidligere forsker ved University of Queensland, Australia, nå grunnlegger og Head Trainer av PostdocTraining). Vi opplever at det er relativt stor interesse for arrangementene. Samtidig var langt de fleste av stipendiatene ved ILOS i 2020 i innspurten av doktorgradene sine og hadde allerede oppfylt kravet til studiepoeng (30 ECTS) for opplæringsdelen av ph.d.-programmet. Det var derfor et mindre behov for forskerkurs blant denne stipendiatgruppen. Samtidig opplevde vi stor interesse for det oppsatte forskerkurset blant kandidater fra andre institutter, også utenfor HF, og hele 20 av 24 deltakere på dette kurset kom fra andre steder enn ILOS.

Postdoktorer

ILOS ansatte én ny postdoktor i 2020: Nele Pöldvere ble ansatt på NFR-prosjektet *Fakespeak*. Med henne har ILOS totalt 11 postdoktorer, inkludert en NFR-finansiert mobilitetsforsker ved Humboldt-universitetet i Berlin.

Forskningsleder arrangerte faglig-sosiale zoom-treff for postdoktorene i mai, oktober og desember. Postdoktorene ble også invitert med på og deltok på kurs som i utgangspunktet tilbys som del av ph.d.-utdanningen ved instituttet. I 2020 inkluderte dette «Take Charge of Your Career as a PhD or Postdoctoral Researcher in the Humanities» med Dr. Kerstin Fritches.

Flere postdoktorer ved ILOS har gjennom årene blitt tildelt plass på UiOs mentorprogram for kvinnelige postdoktorer. Instituttet har satset på å la postdoktorer bruke deler av deres sluttperioder på å utarbeide prosjektsøknader, også slik i 2020, da en postdoktor sendte inn en søknad til NFRs utlysning for treårig forskerprosjekt med internasjonal mobilitet.

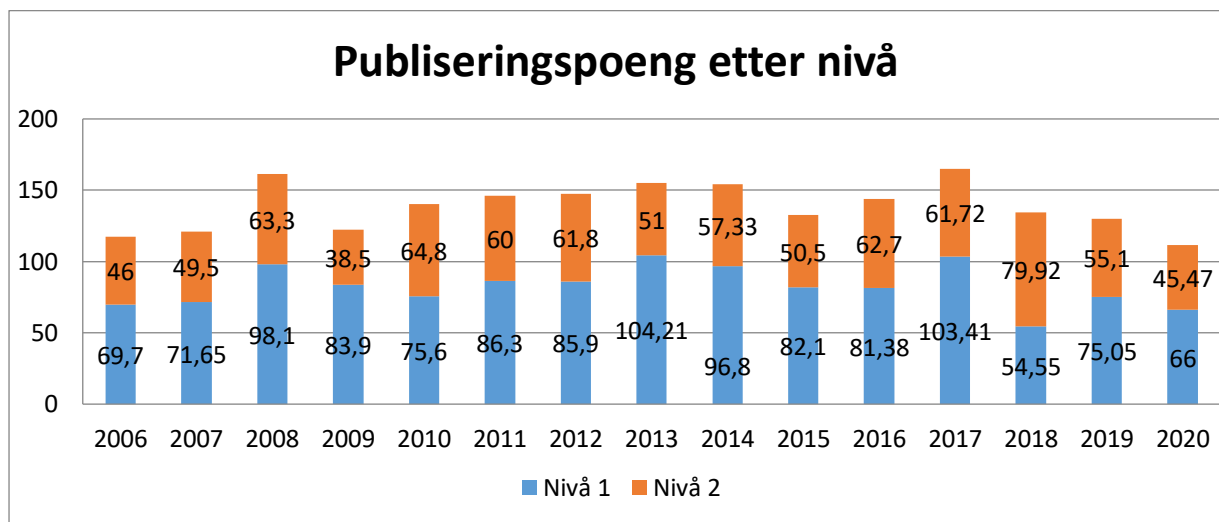
Publisering

Det har i flere år vært et uttalt mål for instituttet å øke forskningspubliseringen. I løpet av 2020 er ILOS-ansatte og emeriti registrert i Cristin som forfattere eller medforfattere av 54 vitenskapelige tidsskriftartikler, 25 kapitler i vitenskapelige antologier og 5 vitenskapelige monografier; i 2019 var de tilsvarende tallene 63 artikler, 39 kapitler og 4 monografier. I 2020 ble det produsert 111,47 poeng.

Dette er en del lavere enn den gjennomsnittlige produksjonen de siste årene. Det er vanskelig å gi noen konkret grunn for hvorfor, men de varierende venteperiodene før publisering kan føre til tilfeldige opphopninger og tomrom.

I 2015 ble det innført ny utregningsmodell som gir høyere uttelling for internasjonal sampublisering. Det ble publisert 7 sampublikasjoner av kvinner (2 FVA og 2 MVA) og 3 av menn (3 FVA) i 2020.¹

Tabell 1: Utvikling i publiseringspoeng² per nivå (2006-2019):

Tabell 2: Utvikling i publiseringspoeng per stillingskategori ved ILOS i perioden 2010-2020:

År	FVA ³	MVA	Emeriti	TA	Sum
2010	103,06	33,48	-	4,2	141,2
2011	98,38	42,06	5,9	-	149,2
2012	97,09	38,25	11,2	1,2	149,5
2013	114,08	29,53	10,1	1,5	155,2
2014	94,51	33,23	21,88	4,5	154,12
2015	92,16	27,7	10,7	2	132,56
2016	93,45	31,6	8,2	1	144,09
2017	131,41	28,38	5,34	0	165,13
2018	80,11	42,7	5,75	1	134,47
2019	88,4	26,4	13,12	-	128,16 ⁴
2020	93,75	11,32	5,70	0,70	111,47

Kjønnsforskjeller

I 2020 publiserte mennene mest med 66,65 poeng og kvinnene 44,82. Totalt har 29 menn publisert, mot 22 kvinner. Mennene har flere publikasjoner enn kvinner på både nivå 1 (37 > 28) og

¹ I tillegg er det 12 sampublikasjoner ved instituttet som er produsert med andre forskere i Norge, noe som ikke gir økt poenguttelling. Disse er derfor ikke tatt med i denne oversikten.

² For 2008-2015 er gammel beregningsmodell lagt til grunn.

³ FVA = fast vitenskapelig ansatte, MVA = midlertidig vitenskapelig ansatte, TA = teknisk-administrativt ansatte.

⁴ I tillegg har to masterstudenter i allmenn litteraturvitenskap og russisk produsert 2 publikasjonspoeng i 2019.

nivå 2 (11 > 9). mennene hadde 43,15 publikasjonspoeng på nivå 1, kvinnene 22,84. Forskjellen i antall poeng er mindre når vi ser på antall poeng på nivå 2, hvor mennene har 23,50 publikasjonspoeng, og kvinnene 21,97.

Tabell 3: Nivå 1- og nivå 2-publiserings, 2010-2020, prosentfordelt etter kjønn (alle ansatte):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nivå 1											
% K	47	46,5	49	49,6	59	60,8	37,4	56	67,9	61,3	34,6
% M	53	53,5	51	50,4	41	39,2	62,6	44	32,1	38,7	65,4
Nivå 2											
% K	55	23	61	48,4	59,9	42,6	56,5	49,7	40,7	51,8	48,3
% M	45	77	39	51,6	40,1	57,4	43,5	50,3	59,3	48,1	51,7

Forskningsgrupper og -miljøer

ILOS' forskere arbeider sammen i en rekke videre forskningsgrupper, noen med forskere fra flere institutter. Dessuten inngår ILOS' forskere i en rekke nettverk, prosjektforberedende grupperinger og uformelle forskningsmiljøer.

Karriereutvikling for forskere

Programmer for karriereutvikling

Ingen av instituttets ansatte fikk opptak på UiOs forskningslederprogram i 2020. Instituttleder og forskningsleder veileder våre forskere som ønsker å søke professoropprykk. I 2020 fikk fem forskere professoropprykk: Marit Grøtta (allmenn litteraturvitenskap), Mark Luccarelli (American Civilization), Christine Meklenborg Nilsen (fransk språk), Rebecca Scherr (engelskspråklig litteratur) og Francesco Venturi (italiensk litteratur).

Forskningstermin

Fast vitenskapelig ansatte med forskningstid kan søke instituttet om forskningstermin.

Forskningstermin tildeles normalt bare vitenskapelig ansatte med forskningsplikt som har opptjent i gjennomsnitt minst 0,7 publikasjonspoeng per år i løpet av de siste seks år og som kan legge frem en overbevisende forskningsplan for instituttets forskningskomité. I 2020 hadde 9 ansatte forskningstermin.

Interne forskningsmidler

Instituttets midler

Som tidligere år er forskningskomiteen er det behandlende og innstillende råd for instituttets interne forskningsmidler, mens endelig fordeling av forskningsmidler vedtas av instituttleder. Instituttet hadde i 2020 tre utlysninger.

For 2020 ble det budsjettert med kr 650 000 i forskningsmidler. Disse ble utlyst i tre omganger, og totalt ble det bare innvilget 227 500 kroner. Det ble søkt om midler til mange ulike formål:

konferansedeltakelse, publiseringsstøtte i ulike former, vitenskapelig assistent, workshops, skriveverksted, forskergrupper og støtte til gjesteforelesninger.

Instituttet fikk i 2020, som tidligere, tildelt midler fra Skibsreder Anders Jahre Fond som kunne søkes til blant annet forskning på engelsk språk og britisk litteratur og kultur. Disse midlene tildeles etter styrevedtak.

Ordningen med midler til instituttets fagmiljøer som ble innført i 2018, har også kommet forskningen til gode, for eksempel i form av seminarer og gjesteforelesere. Ordningen ble videreført i 2020, men er lite brukt.

Småforskmidler fra HF

Ordningen med personlige småforskmidler ble videreført av HF og ILOS også for 2020. Dette er midler som kommer i tillegg til de ordinære drifts- og forskningsmidlene, og 20 000 kroner kan søkes av vitenskapelig ansatte som har oppnådd minst 2,1 publiseringspoeng, i løpet av de tre foregående årene. Fakultetet avvikler ordningen fra 2022, og instituttstyret ved ILOS vedtok å slå sammen småforskmidlene med instituttets forskningsmidler i styremøtet 19. november 2020.

For 2020 var fristen for å sende plan for bruk av småforskmidler til forskningsleder 1. februar. Det var imidlertid mulig å endre planer i løpet av året dersom det viste seg nødvendighet. I 2020 var det 36 av ILOS' forskere som fikk tilbud om å søke om småforskmidler, basert på publiseringsstall for perioden 2016–2018. Da det har vist seg i tidligere år vanskelig å få brukt opp alle midlene slik de er tiltenkt, forsøkte vi å innføre en ordning med mer individuell oppfølging i 2020. Samtidig rammet koronapandemien. Selv om søkerne fikk mulighet til å utsette aktiviteter eller bruke midlene på andre aktiviteter enn det de først hadde meldt inn, ble bare i alt 44,5 % av det tildelte beløpet på kr 718 500 ble brukt av søkerne. Til sammenligning ble 77 % av de tildelte midlene brukt av søkerne i «normalåret» 2019. Midler som ikke ble planlagt brukt, ble lagt til ILOS' ordinære forskningsmidler og lyst ut på vanlig måte.

Eksternfinansiering

Instituttet har både av forskningsrelaterte og økonomiske grunner en uttalt strategi om å forsøke å øke andelen eksternfinansiert virksomhet. Instituttets forskere oppmuntres til å søke om eksternfinansierte prosjekter, både fra Norges forskningsråd (NFR), fra EU og fra andre eksterne finansieringskilder.

Norges Forskningsråd

Seks ILOS-forskere sendte inn totalt 6 søknader til Forskningsrådets hovedsøknadsfrist, som i 2020 ble utsatt til 25. mai pga koronapandemien. To søkere sendte samme søknad både til Banebrytende forskning (tidligere FRIPRO) og det tematiske programmet FINNUT:

Program	Innsendt
Banebrytende forskning	6
FINNUT	2

Ingen av søknadene fikk tilslag, men flere fikk gode evalueringer og fire av fjorårets søkere ønsket å sende revidert søknad til neste års utlysning.

I 2020 var instituttet eier av syv NFR-prosjekter, hvorav seks forskerprosjekter:

- *Constraints on syntactic variation: noun phrases in early Germanic languages* (leder Kristin Bech) – **FRIPRO**

- *The Biopolitics of Disability, Illness, and Animality: Cultural Representations and Societal Significance* (leder Mike Lundblad) – **FRIPRO**
- *Probing the Boundaries of the (Trans)National: Imperial Legacies, Transnational Literary Networks and Multilingualism in East Central Europe* (leder Stijn Vervaet) – **FRIPRO**
- *Values-based legitimation in authoritarian states: top-down versus bottom-up strategies, the case of Russia* (leder Pål Kolstø) – **FRIPRO**
- *National Values and Political Reforms in Post-Maidan Ukraine* (leder Geir Flikke) – **UTENRIKS**
- *Fakespeak - The language of fake news Fake news detection based on linguistic cues* (leder Silje Susanne Alvestad) – **SAMRISK**

Det siste prosjektet er et mobilitetstipend (FRIPRO): *Imprint and Tactility as Cultural Techniques in Russian Modernism* (leder Fabian Heffermehl).

I tillegg var instituttet i 2020 samarbeidspartner i flere andre prosjekter eid av eksterne partnere.

EU

To kandidater fremmet av ILOS deltok på HF's masterclass for MSCA-søkere i 2020, og fire søkte MSCA-stipender hos ILOS, hvorav to for annen gang. To søkere fikk finansiering. ILOS var partner på en søknad om en *COST action* og på en søknad til et av EUs tematiske programmer: «Societal Challenges», Horizon 2020, call name: MIGRATION. Instituttet kommer til å fortsette å satse på å få MSCA-stipendiater hit, samt på å øke andelen søknader til EU, både når det gjelder ERC og de tematiske programmene.

Norden

Den NOS-HS-finansierte workshop-prosjektet «Temporalities and Subjectivities of Crossing: Contemporary Public Migration Narratives in Europe», ledet av Johan Schimanski med flere deltakere fra ILOS, skulle vært ferdig i 2020, men på grunn av pandemien, ble de to siste workshopene utsatt til 2021.

Andre finansieringskilder

En av forskerne ved ILOS er med i prosjektgruppen i en søknad om et CAS-prosjekt (Center for Advanced Study/Senter for grunnforskning ved Det Norske Videnskaps-Akademi).

Aktiviteter

Internasjonalisering

I et vanlig år reiser mange av ILOS' forskere utenlands på lengre og kortere utenlandsopphold. Samtidig som mange av våre forskere reiser ut, er det også mange forskere som kommer til instituttet som gjesteforskere og/eller gjesteforelesere. På grunn av pandemien ble 2020 et unntaksår fra denne normalen.

Arrangementer

Til tross for koronapandemien har det blitt gjennomført mange ulike arrangementer i regi av forskere på ILOS: fagseminarer, gjesteforelesninger, debatt og kurs, ved UiO og utenfor, samt på Zoom. Enkeltforskere, forskningsgrupper, prosjekter og andre nettverk ved ILOS eller med innslag av ILOS-forskere arrangerer jevnlig arrangementer.

Formidling

Mange av ILOS' forskere formidler også aktivt kunnskapen sin. Ut fra de aktivitetene som registreres i Cristin, kan vi fastslå at ILOS' forskere bruker en stor rikdom i sjangere: intervjuer, kronikker, artikler og ekspertuttalelser i media nasjonalt og internasjonalt, foredrag for ulike målgrupper, bidrag til leksika, artikler i aviser og tidsskrifter (av mange ulike slag), deltakelse i panelsamtaler. I tillegg kommer de tradisjonelle akademiske sjangere som gjesteforelesning, seminarbidrag, og konferansebidrag.

Eksempler på vellykkede formidlingsaktiviteter i 2020 er

- *Ordfestivalen* (februar), arrangert av Kristin Bech i samarbeid med mange forskere ved HF. NRK P2 sendte en serie intervjuer koblet mot festivalen, og utstillingen har senere også blitt vist på Jernbanetorget t-banestasjon.
- Podcastserie: *Frankrike forklart* (ved Kjerstin Aukrust i samarbeid med Høyskolen i Østfold).
- Podcastserie: Literature, Cognition and Emotions (ved Karin Kukkonen/LCE).

I januar 2020 var dessuten forskningsleder Johan Schimanski og professor Kristin Bech på besøk i redaksjonen i NRK Radio P2 for å snakke om og presentere mulige formidlingsideer fra ILOS.

I 2019 formulerte instituttet en ny strategi for bruk av sosiale medier, inspirert blant annet av besøk hos TORCH i Oxford (se under). Facebook-siden er beholdt i sin nåværende funksjon, som allmenn- og studentrettet nyhetskanal. En Twitter-konto, @UniOslo_ILOS, brukes for å formidle og registrere forskningsaktiviteter til flere målgrupper: innad, til mulige forskningspartnere, til offentligheten og i utlandet. Formålet med Twitterkontoen var definert som følger: nettverksarbeid (andre forskere, forskningsadministratorer, tverrfaglig), styrking av *impact*-delen i søknader om ekstern forskningmidler, identitetsbygging for ILOS, arkivering som grunnlag for rapportering (søkbar gjennom #emneord), formidling, samt å gi et profesjonelt inntrykk. Per 8. april 2021 har kontoen 271 følgere.

Utvikling

En gruppe ved ILOS har arrangert regelmessige «Shut up & Write»-samlinger gjennom hele året, en mulighet for ILOS-forskere å sette av uforstyrret tid til skrivning og forskning gjennom en form for «sosial skrivning». Dette har blitt overført til Zoom i de periodene samlinger på campus ikke har vært tilrådelig, og foregår nå to ganger i uken.

Instituttet etablerte i 2020 den interne diskusjonsserien FIN: Forskningsinspirasjonsnettverket. Nettverket hadde tre møter i 2020, alle på Zoom, med temaene idéutvikling, prosjektdesign og sampublisering.